

'Gevoel van spreekbeurt bij speeches'

Januari is onontkoombaar 'speechmaand'.

EINDHOVEN - Je staat op het podium voor een volle zaal. Zonder tekst. Zonder tekst terwijl je toch zou spreken! Wees gerust. Je bent niet de enige die nachtmerries krijgt bij het idee een groep toe te moeten spreken. Laat januari nou onvermijdelijk de (nieuwjaars)speechmaand zijn.

Ja *captains of industry* regelen het wel. Een professionele speechschrijver legt hun de woorden in de mond. Maar iedereen kan een toespraak houden, na tips en oefening.

Voer geen toneelstukje op,

maar blijf bij jezelf. Wat je zegt, moet bij je passen", weet Moniek van de Wiel.

Als hoofd van het mediatrainingscentrum van Bex Communicatie in Eindhoven geeft ze mensen uit allerlei 'takken van sport' trainingen. „In deze tijd van het jaar krijgen we extra aanvragen. Ondanks alle moderne communicatiemiddelen verliest de speech niet aan kracht. De persoonlijke boodschap is de beste communicatie.”

Hoe te werk te gaan?

„Je begint met een goede voorbereiding. Vraag je af aan wie (doelgroep) je wat (doel) te melden hebt. Als je extern je speech houdt, vertel dan wat je voor het publiek wilt betekenen. Als je

werknemers of collega's toesprekt, motiveer ze of daag ze uit om dat resultaat te bereiken. In beide gevallen is het doel hetzelfde maar de toespraak anders. Kies daarom een bepaalde invalshoek. Kijk je terug op het afgelopen jaar of wil je vooral vooruit kijken? Houd je de inhoud beperkt tot de doelstelling van het bedrijf of trek je het breder tot de maatschappij?

Een en ander is afhankelijk van welke onderneming of welke soort organisatie je deel uitmaakt.”

De opbouw van een speech is niet ingewikkeld: de inleiding, daarin vertel je wat je gaat zeggen. Middenstuk daarin vertel je de 'boodschap' en in de afsluiting zeg je wat je verteld hebt.

Die afsluiting is cruciaal weet Van de Wiel. „Dat is het laatste wat blijft 'hangen'. Vaak hebben mensen wel al over de 'binnenkomer' nagedacht maar niet over het einde. Terwijl die net zo belangrijk is als de eerste zin. Soms bekruipt je het spreekbeurtgevoel als mensen afsluiten met 'dit is wat ik wilde vertellen'.”

Ook de speech is onderhevig aan trends. „De vorm wordt naar mijn gevoel steeds belangrijker. Er is meer interactie. Je betreft het publiek erbij door iets te vertellen over wat dichtbij jezelf of je toehoorders staat. Zo van, wie heeft er vanochtend in de krant gelezen dat.. Het moet geen toneelstukje worden want daar prikt het publiek zo doorheen.”

Speechen: doen en laten

- ▶ Maak voor aanvang contact met je toehoorders. Glimlach en begin pas als je de aandacht hebt.
- ▶ Praat rustig en duidelijk.
- ▶ Speel met je stem. Volume, intonatie en tempo zijn belangrijk.
- ▶ Ben zeker van wat je zegt. Wees niet bang om te overdrijven.
- ▶ Laat de tijd voor stiltes. Voor het publiek is het juist prettig om even de kans te krijgen het gezegde te laten bezinken.
- ▶ Zorg voor een 'open houding'. Niet met je armen over elkaar staan of met je handen in je broekzakken.
- ▶ Schrijf niet je hele speech uit als spiekbrief. Gebruik desnoods kaartjes met daarop steekwoorden als geheugensteuntje.
- ▶ Oefening baart kunst. Oefen je speech zodat het er uiteindelijk natuurlijk uitziet.